

УДК 657.1

Соловей А.О., здобувачка вищої освіти другого рівня
Журавель М.Ф., здобувач вищої освіти третього рівня
Науковий керівник – Замула І.В., д.е.н., проф.,
Державний університет «Житомирська політехніка»

Розвиток бухгалтерського обліку під впливом концепції сталого розвитку

У сучасних умовах глобалізації та зростаючих екологічних викликів, розвиток бухгалтерського обліку стає невід'ємною частиною реалізації концепції сталого розвитку. Бухгалтерський облік не лише відображає фінансові результати діяльності підприємств, але й забезпечує інформацією для прийняття рішень, що сприяють економічній, соціальній та екологічній стійкості.

Концепція сталого розвитку суттєво впливає на трансформацію бухгалтерського обліку, адже традиційна фінансова звітність вже не задовольняє інформаційні потреби стейкхолдерів щодо впливу підприємства на довкілля, суспільство та економіку країни. В умовах сучасного бізнес-середовища бухгалтерський облік розширюється, включаючи нефінансові показники, які відображають екологічні та соціальні аспекти діяльності підприємств. Описані зміни сприяють розвитку таких напрямів, як екологічний та соціальний облік, а також підвищенню прозорості звітності завдяки впровадженню стандартів ESG (екологія, соціальна відповідальність, управління) та практик інтегрованої звітності.

Занурення концепції сталого розвитку в бухгалтерський облік є важливим кроком для забезпечення стійкості та відповідальності підприємств. Процес впровадження сталого розвитку в бухгалтерський облік не є миттєвим. Він вимагає ретельного планування, розробки нових стандартів і методик, а також навчання персоналу. Термін реалізації процесів може зайняти від кількох місяців до кількох років, залежно від розміру підприємства, його готовності до змін, а також допомоги держави в провадженні єдиної методології для визначення понять, оцінки витрат та формування єдиної звітності, яка дозволить поєднати всі необхідні показники підприємства.

Для прискорення злиття принципів сталого розвитку в систему бухгалтерського обліку необхідно впровадити наступні рекомендаційні практики:

1. Об'єднання фінансових та нефінансових показників у звітності для створення єдиної картини впливу діяльності підприємства у сфері сталого розвитку. Також освоєння ESG-звітності (Environmental, Social, Governance), яка забезпечує прозорість для інвесторів і зацікавлених сторін, показуючи, як підприємство враховує екологічні ризики, соціальну відповідальність і принципи управління [1].

2. Започаткування екологічного обліку, який зосереджується на обліку екологічних витрат, таких як використання ресурсів, утилізація відходів та витрати на зниження викидів, сприяє розвитку практик раціонального природокористування. Та соціального обліку, що допоможе оцінити соціальний вплив діяльності підприємства на суспільство.

3. Відносини з найбільш зацікавленими сторонами, тобто орієнтується на інформаційні потреби стейкхолдерів, а не лише власників й інвесторів. Запропонований підхід передбачає звітування про вплив на працівників, споживачів, громади і навколишнє середовище, що підвищує довіру та репутацію підприємства.

4. Концепція циркулярної економіки в обліку, оскільки вона зосереджена на мінімізації відходів і повторному використанні ресурсів.

Для успішного розвитку сталого розвитку в діяльність підприємств, необхідно подолати ряд ключових бар'єрів. Впровадження таких змін вимагає не лише модернізації облікових систем, але й вдосконалення нормативно-правової бази, адаптації інфраструктури та зміни підходів до управління. Зокрема, важливим викликом є нестача кваліфікованих спеціалістів, які володіють знаннями з екологічного обліку та принципів ESG. Підвищення інвестицій в екологічні проекти та інновації, адже впровадження екологічних стандартів потребує значних фінансових вкладень для модернізації виробничих потужностей та систем моніторингу. Розвиток комплексної методології для обліку нематеріальних активів і узгодження стандартів звітності допоможе уникнути суперечностей між вимогами стейкхолдерів. Встановлення законодавчого регулювання, яке сприятиме прозорості та стандартизації екологічної звітності, а також запобігатиме ризику «зеленого відмивання».

Отже, впровадження системи сталого розвитку в бухгалтерський облік підприємства є важливим кроком до забезпечення стійкості та відповідальності бізнесу. Відповідність сучасним вимогам ринку сприяє формуванню більш прозорих і ефективних управлінських практик. Таким чином, інтеграція принципів сталого розвитку в бухгалтерський облік є не лише необхідною умовою для успішної діяльності підприємств у XXI столітті, але й важливим фактором для забезпечення економічної стабільності та соціального прогресу в цілому.

Список використаної літератури:

1. Що таке ESG-принципи і чому компаніям важливо їх дотримуватися. Fintech Insider. *Fintech Insider - Дізнавайся першим*. URL: <https://fintechinsider.com.ua/shho-take-esg-prynczypu-i-chomu-kompaniyam-vazhlyvo-yih-dotrymuvatysya/> (дата звернення: 25.10.2024).